

Проблема соціалізації обдарованих учнів в умовах освітньої установи: вплив соціальних мереж

Андросович Ксенія Анатоліївна,

канд.психол.наук,

завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості

Інституту обдарованої дитини НАПН України

Мета дослідження: визначити фактори впливу соціальних мереж на процес становлення особистості обдарованого учня, його соціалізацію.

Респонденти: учні 7-9 кл. (13-15 років).
189 учнів

«Соціалізація - двосторонній взаємообумовлений процес взаємодії людини і соціального середовища, який передбачає її включення в систему суспільних відносин як шляхом засвоєння соціального досвіду, так і самостійного відтворення цих відносин, у ході яких формується унікальна, неповторна особистість» (А.Й. Капська)

Враховувати:

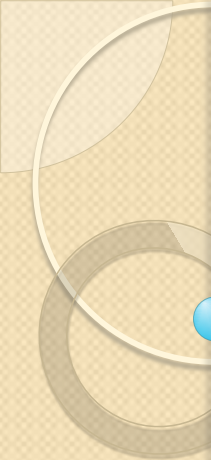
- особливості підліткового віку
- Інтернет як Інститут соціалізації

Розробляючи свою систему виховання особистості в колективі, А. С. Макаренко писав: *«Я побачив, що повинна бути і загальна програма, «стандартна», і індивідуальний коректив у ній».*

Засоби інтернет-комунікації:

- Чати.
- Відеоконференції
- Електронна пошта (e-mail)
- Блоги
- Соціальні мережі та ін.

-
- 93,6% - зареєстровані в соціальних мережах.
- З них 90,9% мають сторінки «В Контакте»,
 - 24,6% - в «Однокласниках»,
 - 28,5% - у «Facebook».

На спілкування в соціальних мережах щодня витрачають більше 3 годин - 41,4% зареєстрованих учасників опитування, від 1 до 2 годин - 31%.

На питання «Як ви вважаєте за краще проводити свій вільний час?» - 45,5% - спілкуватися в Інтернеті.

Результати опитування підлітків щодо формування ціннісних орієнтацій у реальному та віртуальному середовищах (N=189)

Найбільш цінне у реальному житті:	Найбільш цінне у віртуальному середовищі:
Здоров'я 74%	Дружба 20,7 %
Любов 46,7%	Статус 16,4%
Сім'я 44,1%	Любов 15,5%
Дружба 37,6%	Взаємність 13%
Чесність 32,7%	Вірність 10,3%
Взаємність 18%	Гроші 8,4%
Вірність 15,5%	Чесність 7,7%
Статус 10,1%	Здоров'я 6,3%
Гроші 7,7%	Сім'я 1,2%

режим доступу: <http://testoteka.iod.gov.ua>

Таблиця 2

Результати тестування за методикою оцінки комунікативних і організаторських схильностей (КОС-2), В.В.Синявським і Б.О.Федоришиним, N=365

Рівень прояву Шкала	низький		нижче середнього		середній		високий		вибірка
	абсолютно	відсоток	абсолютно	відсоток	абсолютно	відсоток	абсолютно	відсоток	
комунікативні схильності Q κ\ Kκ	280	76,6%	30	8,2%	35	9,6%	20	5,5%	365 100%
організаторські схильності Q ο\ Kο	139	38,1%	123	33,7%	38	10,4%	65	17,8%	365 100%

Служба Нацбезпеки України, кіберполіція розробили поради Батькам, щоб не допустити потрапляння дітей у такі групи, рекомендується:

1. Приділяти більшу увагу психологічному стану дитини;
2. Перевіряти шкіру дитини на наявність пошкоджень. У разі їх виявлення – з'ясувати обставини, за яких вони з'явилися. Особливу увагу звертати на пошкодження різного роду у формі кита;
3. Перевіряти облікові записи дитини в соціальних мережах та групи, до яких входить акаунт, стежити за вмістом спілкування у приватних чатах;
4. Звертати увагу на коло спілкування дитини;
5. Намагатися зайняти вільний час дитини спортивними або культурними секціями;
6. Обов'язково контролювати, які фото- та відеофайли розміщені в гаджетах дитини;
7. Встановлювати функцію “батьківський контроль” на всіх гаджетах дитини.

При виявленні таких груп самостійно потрібно також негайно повідомляти до кіберполіції (<https://www.cybercrime.gov.ua> – цілодобово), телефон гарячої лінії (044) 374-37-21 (з 8:45 до 19:30 в робочі дні) або звертатися до адміністрації соцмережі, у якій було виявлено групу.

Фактори впливу соціальних мереж на соціалізацію учнів

Позитивні - саморозвиток, (особливо це стосуються обдарованих учнів); допомога в навчанні; можливості використання у навчально-виховному процесі; самовираження; розширення кола спілкування; проведення дозвілля

Негативні: вплив на фізичне здоров'я дитини; вплив електромагнітного випромінювання моніторів; вплив на психічний стан дитини; граматична деградація; зниження соціальної активності; заміна реального спілкування віртуальним

Вплив мережі Інтернет на процес соціалізації носить двоякий характер, тобто може бути як позитивним, так і негативним.

Висновки:

- мережа Інтернет для сучасних учнів є дуже мотивованим середовищем;
- підлітки більш схильні до впливу соціальних мереж, які формують певні ціннісні орієнтири дитини;

Проект, основна ідея якого полягає в створенні умов, які формують компетентність класного керівника в питаннях соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-просторі.

Новизна проекту полягає в новому підході до роботи з учнями, що дозволяє вирішувати завдання формування автономності особистості щодо негативних інформаційно-психологічних впливів, адаптуватися в реальних умовах сучасного суспільства.

Перелік експериментальних навчальних закладів:

Вінницька область

- Комунальний заклад Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ст. гімназія № 1 м. Хмільник, Вінницька обл.;

Донецька область

- Мангуська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2 Першотравневої районної ради Донецької обл.;

Житомирська область

- Загальноосвітня школа № 8 м. Житомир;

Київ та Київська область

- Український фізико-математичний лицей КНУ імені Тараса Шевченка, м.Київ;
- Спеціалізована школа № 196 з поглибл.вивч. англ.мови, м.Київ;
- Бучанська Українська гімназія, м. Буча Київської області;
- Білоцерківська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 5 Білоцерківської міської ради Київської області;
- Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки НАУ;

Львівська область

- Середня загальноосвітня школа № 87, м.Львів;

Одеська область

- Спеціалізована ЗОШ № 1 ім. О.В. Суворова І-ІІІ ст. з поглибл. вивч. англ. мови м. Ізмаїла Одеської обл.;

Полтавська область

- Комсомольська ЗОШ І - ІІІ ст. № 6 Комсомольської міської ради Полтавської області;
- Вовчицький лицей імені В.Ф. Мицика Лубенської районної ради Полтавської області;

Черкаська область

- Перша міська гімназія Черкаської міської ради, Асоційована школа ЮНЕСКО;

Чернігівська область

- Чернігівський лицей № 32 Чернігівської міської ради Чернігівської області;
- Чернігівський лицей № 15 Чернігівської міської ради Чернігівської області;

Харківська область

Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №137

Херсонська область

- Чулаківська ЗОШ І-ІІІ ст. Чулаківської сільської ради Голопристанського району Херсонської області;
- Херсонська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №41, м. Херсон;

Хмельницька область

- Кам'янець-Подільський лицей, Хмельницька область.

Рекомендації батькам щодо безпеки використання мережі Інтернет дітьми (слайд)

1. Відвідуйте Інтернет разом з дітьми. Заохочуйте ваших дітей ділитися з вами їх успіхами і невдачами в справі освоєння Інтернету.
2. Поясніть дітям, що якщо в Інтернеті щось турбує їх, то їм слід не приховувати цього, а поділитися з вами своїм занепокоєнням.
3. Поясніть дитині, що при спілкуванні в чатах, використанні програм миттєвого обміну повідомленнями (типу ICQ, Microsoft Messenger і т.д.), використанні Online-ігор і інших ситуаціях, що вимагають реєстрації, не можна використовувати реальне ім'я, допоможіть вашій дитині вибрати реєстраційне ім'я, яке не містить ніякої особистої інформації.
4. Поясніть дитині, що не можна видавати свої особисті дані, такі як домашня адреса, номер телефону та будь-яку іншу особисту інформацію, наприклад, номер школи, клас, улюблене місце прогулянки, час повернення додому, місце роботи батька або матері і т.д.
5. Поясніть своїй дитині, що в реальному житті і в Інтернеті немає різниці між неправильними і правильними вчинками.
6. Навчіть ваших дітей поважати співрозмовників в Інтернеті. Переконайтеся, що вони розуміють, що правила хорошого тону діють однаково в Інтернеті і в реальному житті.
7. Скажіть їм, що ніколи не варто зустрічатися з друзями з Інтернету. Адже люди можуть виявитися зовсім не тими, за кого себе видають.
8. Поясніть дітям, що далеко не все, що вони можуть прочитати або побачити в інтернет-просторі - правда. Привчіть їх запитувати про те, в чому вони не впевнені.
9. Не забувайте контролювати дітей в Інтернеті за допомогою спеціального програмного забезпечення. Це допоможе вам фільтрувати шкідливий вміст, з'ясувати, які сайти насправді відвідує ваша дитина і що вона там робить.

правило 1

Нізащо не розкривай свої особисті дані. Буває так, що сайт вимагає введення твого імені. У цьому випадку просто необхідно придумати собі псевдонім (інше ім'я). Ніколи не заповнюй рядки, де потрібно ввести свою особисту інформацію: адреса, прізвище, дату народження, телефон, прізвища та імена друзів, їх координати адже переглянути їх може кожен. А цього цілком достатньо для того, щоб дізнатися про твою родину і рівні вашого добробуту. Цим можуть скористатися злодії і шахраї не тільки в Віртуальному, а й реальному житті.

правило 2

Якщо ти раптом хочеш зустрітися з «інтернет-другом» в реальному житті - обов'язково повідом про це батьків. Не завжди буває так, що «друзі» в інтернеті, нам знайомі в реальному житті. І якщо раптом твій новий знайомий пропонує тобі зустрітися, порадься з батьками. В інтернеті людина може бути зовсім не тим, за кого себе видає, і в підсумку нібито дванадцятирічна дівчинка виявляється сорокарічним Дядечко, який може тебе образити.

правило 3

Намагайся відвідувати тільки ті сторінки інтернету, які тобі радять батьки. Вони - люди дорослі і краще знають, що таке добре і що таке погано. А, крім того, вони нас дуже люблять і ніколи поганого не порадять. Нам часто хочеться дорослості і самостійності. Не будь впертим!

правило 4

У мережі ти можеш опинитися на шкідливих сторінках із зовсім не дитячим змістом. Розкажи про це батькам, якщо тебе щось стривожило або збентежило.

правило 5

Ніколи без відома дорослих не відправляй СМС, щоб отримати інформацію з інтернету. Не забувай, що інтернет - це не головне захоплення в житті. Крім нього у тебе повинні бути улюблені книги, заняття спортом і прогулянки з друзями на свіжому повітрі!

Дякую за увагу!

